

**Erasmi a Chokier Tractatus absolutissimus de
iurisdictione ordinarii in exemptos, deque illorum
exemptione ab ordinaria iurisdictione**

Mvltis Pontificvm Decretis, Et SS. Congregationis ... Cardinalium
Declarationibus illustratus ; omnibus in iudicio Civili & foro Ecclesiastico
versantibus perquam utilis ac necessarius ; in duos tomos ab ipso Auctore
distinctus

Chokier, Érasme de

Coloniae Agrippinae, 1684

56. Exemptus, an procedere possit adversus exemptos alterius conjugem
retinentes.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61886](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61886)

tacite subintellexisse censetur, quatenus translato placuerit: Pape quippe interio-
 ut translato placeat, eique haud ita cito praesudicet. *Monach. c. generali. n. 16. de elec.*
6. 70. And. c. Quod ob gratiam. n. 5. ubi late. & Fran. n. 3. Farin. d. Dec. 475. n. 21. p. 1.

QUESTIO LIV.

Ordinum equestrum parochi, an teneantur Episcopo
 ad quartam Canonicam?

DE hac quarta Canonica scripsi aliis in locis, quibus breviter addo, Episcopos
 habere juris adfidentiam percipiendi quartam Canonicam ex parochialibus
 etiam contra equites Hierosolimitanos. *c. 1. de Capell. Monach. c. conquerente de offi. n. 1.*
Rota apud Cantuacrum dec. 31. nu. 5. ubi late p. 2. Host. c. de decimis cum contingit n. 1. 100.
nam secundum & in d. c. Conquerente n. 15. Farin. Dec. 477. p. 1. Idque non obstat ex-
 emptionis privilegio, quod si requirat altiore indaginem, manrentionem in pos-
 sessorio impedire non potest. *Far. d. Decif. 477. & fuse Dec. 491. per tot. p. 1. quoniam nec*
in aliis Religiosis Parochias habentibus: sunt enim milites hi Hierosolymitanis Reli-
giosi viri, qui ad aliorum Religiosorum instar censentur. Farin. Dec. 487. n. 8. & 100.
p. 1. id quod etiam aliis in locis probavimus.

QUESTIO LV.

Exemptus à Jurisdictione, an etiam Exemptus à dominio censetur?

Non quidem: quia sicuti Dominium & Jurisdictio temporalis nihil habet com-
 mune cum territorio & Jurisdictione spirituali. *c. 1. de Rel. dom. glo. cap. 1. 2. 3.*
divis. dist. 10. glo. Clem. ne Romani §. sane verb. Dicesani de elect. Host. cap. super. c. 1. 2.
de Parochiis & in c. Querimonia nu. 2. de Jure Pair. Fel. c. cum cassam nu. 12. vers. 2. 3. 4.
de probat. Guibel. de Monte Landono Clem. Pastoralis n. 21. de re Jud. Farin. dec. 324. n. 10
part. 1. & ex probatione Jurisdictionis, illatio fieri non potest ad probationem posses-
ionis & domini terrarum. Gabr. com. Concl. tit. de presumpt. Concl. 9. nu. 9. Cravetta
Conf. 54. nu. 9. Afflit. Dec. 267. n. 4. Curi. Junior. Conf. 158. nu. 25. lib. 2. Farmas. Dec. 24.
nu. 9. part. 1. ita neque ab Exemptione à Jurisdictione illatio apta fieri potest ad exem-
ptionem à dominio: quia juxta vulgaram Theoriam, à separatis apta illatio ad invi-
poralibus commisceri non debent. cap. ad qu. de Res. permut. Lopus alleg. 129. nu. 20.
de Res. spol. in 6. Sap. alleg. 70. no. 5. de procurat. differuntque à causis civilibus sive
temporalibus, quantum anima est corpore pretiosior. Lopus d. alleg. 70. nu. 8. qua de
re etiam breviter superiori qu. 46.

QUESTIO LVI.

Episcopus an procedere possit adversus Exemptos alterius
 conjugem retinentes?

Poste.

Poste censuit Salcedo in add. ad practicam Bernardi Dias c. 3. lura A. S. punire, & post eum vir è Societate Jesu doctrina eximia Thomas Sanchez de Matrimo. lib. 7. disp. 33. nu. 21. ubi quod non agatur de Privilegio Exemptionis, sed de Matrimoni institutione, quod ad ordinarij officium spectat. c. 1. de Con. ver. Conjug. Tum quod ordinario omnimoda Jurisdictione competat adversus extraneos, & exemptos Jurisdictionem suam impediunt. Innoc. c. dilecti in fin. de penis. Steph. Auffer de Potestate Seculari super Ecclesias n. 23. Rojas al. de Hæreticis p. 1. n. 155. & seq. idque Rojas loco jam laudato sæpe in praxim deduxisse refert, cum vicarius munere fungeretur adversus quosdam Canonicos Exemptos, ac ordinis divi Bernardi Monachos, qui quod exempti sunt, concessa enim Jurisdictione, omnia eo concessa censentur, sine quibus Jurisdictione commode exerceri non potest. li. 2. ff. de Jurisdic. omni. And.

QUÆSTIO LVII.

An in casu præcedentis quæstionis possit adversus Exemptos procedere per Censuras.

Videtur posse: quia qui Jurisdictionem habet, excommunicandi etiam potestatem habet, ut Salcedo in præcedenti quæstione laudatus resolvit, alioquin enim si excommunicare, suspendere, interdicare non posset, Ecclesie armis destitutus Jurisdictionem quam habet, exercere non potest. li. 2. ff. de Jurisdictione om. Ind. c. Pastoralis c. Præterea, de officio deleg. Cum & jure dispositum videamus habentem nudam ministerium, posse impediens Ministerii sui executionem censuras ferre, ne alioquin ei inutilis sit ejusmodi commissio. glo. c. super q. verb. executorem & c. ex lueris verb. si subdelegatus & c. fin. verb. commissum de officio del. D. D. in c. 1. de Privilegiis 6. Quod restringit, nisi tales sint Exempti, qui privilegio speciali excommunicari, suspendi, interdicique non possunt, ut inter multos habet Societas Jesu, & mendicantium Ordines: quam restrictionem sublimo, nisi ejusmodi privilegiis derogetur per Concessionem, ut per ejusmodi Censuras procedere possint, veluti latius variis in casibus novissimi Juris Conc. Trident. ostendit Thomas Sanchez de Matrimonio li. 7. disp. 33. num. 23. Gambata de officio leg. li. 8. c. ultimo n. 77. Enriques de Indulgentiis lib. 7. c. 25. nu. 7.

Potè in casibus quibus Episcopus non poterit procedere per censuras adversus exemptos, ita privilegiatos, licebit ei procedere per eorum depositionem aut in arctius Monasterium collocationem, aliisque penis Canonicis. Sanchez. d. disp. 33. num. 25. quod notandum esse, ad intelligentiam Conc. Trident. refert Thomas Sanchez d. n. 23. Quippè quod Conc. Trident. multis in casibus concedat Episcopis potestatem procedendi per Censuras adversus specialiter à censuris exemptos, multis etiam in casibus simpliciter subicit exemptos Episcopis, v. g. quo ad publicas processiones, quo ad componendas controverfias præcedentiarum, & similes, in quibus non adicitur facultas procedendi per Censuras, proinde iis in casibus poterit